

1. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

1.1 තත්වගණනය කළ මතය

ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනයේ 2023 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ව ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය කාර්යසාධන ප්‍රකාශනය, හිමිකම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය සහ ප්‍රමාණාත්මක ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවලට අදාළ තොරතුරුද ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්වලින් සමන්විත 2023 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන, ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාව සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ සහ 1971 අංක 38 දරන මුදල් පනතේ විධිවිධාන ප්‍රකාරව මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. පාර්ලිමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු යැයි මා අදහස් කරන මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ.

මෙම වාර්තාවේ 1.5 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණුවලින් වන බලපෑම හැර, ආයතනයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළින් 2023 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය කාර්යසාධනය හා මුදල් ප්‍රවාහ සත්‍ය හා සාධාරණ ලෙස දැක්වෙන අයුරින් ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිවලට අනුකූලව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කර ඇති බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

1.2 තත්වගණනය කළ මතය සඳහා පදනම

මෙම වාර්තාවේ 1.5 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණු මත පදනම්ව මාගේ මතය තත්වගණනය කරනු ලැබේ.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතිවලට (ශ්‍රී.ලං.වි.ප්‍ර.) අනුකූලව මා විගණනය සිදු කරන ලදී. මෙම විගණන ප්‍රමිති යටතේ වූ මාගේ වගකීම, මෙම වාර්තාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම යන කොටසේ තවදුරටත් විස්තර කර ඇත. මාගේ තත්වගණනය කළ මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබාගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

1.3 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණයේ සහ ඊට සම්බන්ධ පාලනය කරන පාර්ශවයන්ගේ වගකීම

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශයේ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිවලට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොරව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවනු පිණිස අවශ්‍ය වන අභ්‍යන්තර පාලනයන් තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමේදී, ආයතනය අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යාමේ හැකියාව තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීමක් වන අතර, කළමනාකාරීත්වය ආයතනය ඇවර කිරීමට අදහස් කරන්නේ නම් හෝ වෙනත් විකල්පයක් නොමැති විටදී මෙහෙයුම් නැවැත්වීමට කටයුතු කරන්නේ නම් හැර අඛණ්ඩ පැවැත්මේ පදනම මත ගිණුම් තැබීම හා ආයතනයේ අඛණ්ඩ පැවැත්මට අදාළ කරුණු අනාවරණය කිරීමද කළමනාකරණයේ වගකීමකි.

ආයතනයේ මූල්‍ය වාර්තාකරණ ක්‍රියාවලිය සම්බන්ධව පරීක්ෂා කිරීමේ වගකීම, සම්බන්ධ පාර්ශව විසින් දරනු ලබයි.

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 16(1) උප වගන්තිය ප්‍රකාරව, ආයතනයේ වාර්ෂික සහ කාලීන මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවන පරිදි ස්වකීය ආදායම්, වියදම්, වත්කම් හා බැරකම් පිළිබඳ නිසි පරිදි පොත්පත් හා වාර්තා පවත්වාගෙන යා යුතුය.

1.4 මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම

සමස්තයක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශන, වංචා සහ වැරදි නිසා ඇතිවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර බවට සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාදීම සහ මාගේ මතය ඇතුළත් විගණන වාර්තාව නිකුත් කිරීම මාගේ අරමුණ වේ. සාධාරණ සහතිකවීම උසස් මට්ටමේ සහතිකවීමක් වන නමුත්, ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය සිදු කිරීමේදී එය සෑමවිටම ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් අනාවරණය කරගන්නා බවට වන තහවුරු කිරීමක් නොවනු ඇත. වංචා සහ වැරදි තනි හෝ සාමූහික ලෙස බලපෑම නිසා ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවිය හැකි අතර, එහි ප්‍රමාණාත්මක භාවය මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පදනම් කරගනිමින් පරිශීලකයන් විසින් ගනු ලබන ආර්ථික තීරණ කෙරෙහි වන බලපෑම මත රඳා පවතී.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනයේ කොටසක් ලෙස මා විසින් විගණනයේදී වෘත්තීය විනිශ්චය සහ වෘත්තීය සැකමුසුබවින් යුතුව ක්‍රියා කරන ලදී. මා විසින් තවදුරටත්,

- ප්‍රකාශ කරන ලද විගණන මතයට පදනමක් සපයා ගැනීමේදී වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවීමේ අවදානම් හඳුනාගැනීම හා තක්සේරු කිරීම සඳහා අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කර ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. වරදවා දැක්වීම හේතුවෙන් සිදුවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් සිදුවන බලපෑමට වඩා වංචාවකින් සිදුවන්නා වූ බලපෑම ප්‍රබල වන්නේ ඒවා දුස්සන්ධානයෙන්, ව්‍යාජ ලේඛන සැකසීමෙන් ,වේතනාන්විත මහභරීමෙන්, වරදවා දැක්වීමෙන් හෝ අභ්‍යන්තර පාලනයන් මඟ හැරීමෙන් වැනි හේතු නිසා වන බැවිනි.
- අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමේ අදහසින් නොවුවද , අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස අභ්‍යන්තර පාලනය පිළිබඳව අවබෝධයක් ලබාගන්නා ලදී.
- භාවිතා කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය , ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල සාධාරණත්වය සහ කළමනාකරණය විසින් කරන ලද සම්බන්ධිත හෙළිදරව් කිරීම් අගයන ලදී.
- සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් හේතුවෙන් ආයතනයේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ ප්‍රමාණාත්මක අවිනිශ්චිතතාවයක් තිබේද යන්න සම්බන්ධයෙන් ලබාගත් විගණන සාක්ෂි මත පදනම්ව ගිණුම්කරණය සඳහා ආයතනයේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ පදනම යොදා ගැනීමේ අදාලත්වය තීරණය කරන ලදී. ප්‍රමාණවත් අවිනිශ්චිතතාවයක් ඇති බවට මා නිගමනය කරන්නේ නම් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඒ සම්බන්ධයෙන් වූ හෙළිදරව්කිරීම් වලට මාගේ විගණන වාර්තාවේ අවධානය යොමු කළ යුතු අතර, එම හෙළිදරව්කිරීම් ප්‍රමාණවත් නොවන්නේ නම් මාගේ මතය විකරණය කළ යුතුය. කෙසේ වුවද, අනාගත සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් මත අඛණ්ඩ පැවැත්ම අවසන් වීමට හැකිය.
- මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ව්‍යුහය හා අන්තර්ගතය සඳහා පාදක වූ ගනුදෙනු හා සිද්ධීන් උචිත හා සාධාරණව ඇතුළත් වී ඇති බව සහ හෙළිදරව් කිරීම් ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමස්ථ ඉදිරිපත් කිරීම අගයන ලදී.

හැකිතාක් දුරට හා අවශ්‍ය ඕනෑම විටක පහත සඳහන් දෑ පරීක්ෂා කිරීම සඳහා විගණන විෂය පථයද පුළුල් කර ඇත.

- තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීම සම්බන්ධයෙන් බලන කළ ආයතනයේ කාර්යයන් අඛණ්ඩව ඇගයීමට හැකිවන පරිදි එහි සංවිධානය, පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි විධිමත්ව හා ප්‍රමාණාත්මකව සැලසුම් කර තිබේද යන බව සහ එකී පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි ඵලදායී ලෙස පවත්වාගෙන යනු ලැබේ ද යන බව;

- යම් අදාළ ලිඛිත නීතියකට හෝ ආයතනයේ පාලක මණ්ඩලය විසින් නිකුත් කරන ලද වෙනත් පොදු හෝ විශේෂ විධානයකට අනුකූලව, ආයතනය ක්‍රියා කර ඇති බව,
- සිය බලතල, කර්තව්‍ය සහ කාර්යයන්ට අනුකූලව කටයුතු කර ඇති බව,
- සම්පත් සකසුණුවම් ලෙස, කාර්යක්ෂම ලෙස සහ ඵලදායී ලෙස කාලසීමාවන් තුළ සහ අදාළ නීතිරීතිවලට අනුකූලව ප්‍රසම්පාදනය කර භාවිතා කර ඇති බව,

1.5 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීම සම්බන්ධයෙන් වූ විගණන නිරීක්ෂණ

1.5.1 ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිවලට අනුකූල නොවීම

අදාළ ප්‍රමිතියට යොමුව සහිතව අනුකූල නොවීම	කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>(අ) ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත 1 අනුව, උපවිත පදනම මත මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කළ යුතු වුවද, වර්ෂයේ ආදායම මුදල් පදනම හඳුනා ගැනීම හේතුවෙන් නියැදි විගණන පරීක්ෂණයට භාජනය කරන ලද ආදායම් විෂයයන් දෙකක් සඳහා සමාලෝචිත වර්ෂයේ ආදායම සහ ලැබිය යුතු ආදායම රු.6,416,320 කින් උභය ගණනය වී තිබුණි. එසේම, 2022 වර්ෂය තුළදී ලද පායමාලා ගාස්තු ආදායමෙන් සමාලෝචිත වර්ෂයේදී ආපසු ගෙවන ලද රු.48,634,500 ක් වර්ෂයේ පායමාලා ආදායමට ගැලපීම හේතුවෙන් වර්ෂයේ ආදායමට වැඩි වියදම එම ප්‍රමාණයෙන් වැඩියෙන් දක්වා තිබුණි.</p>	<p>පායමාලා ආදායම සහ ස්ථාවර තැන්පතු පොළී ආදායම සහ අනෙකුත් ආදායම් මුදල් පදනම මත ගිණුම් ගත කරන ලදී. මෙසේ මුදල් පදනම මත ආදායම හඳුනා ගන්නා බව ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති 1.9.1හි හෙලිදරව් කර ඇති බව.</p>	<p>ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත අනුව සියළු ආදායම් උපවිත පදනම අනුව ගිණුම්ගත කළ යුතුය.</p>
<p>(ආ) 2021 වර්ෂය තුළ ඉදිකිරීම් නිමකරන ලද රු.101,399,997 ක් වටිනා ගොඩනැගිලි ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත 07 හි 14(ආ) ඡේදය ප්‍රකාරව, දේපළ පිරිසිදු හා උපකරණ ලෙස ගිණුම්ගත කිරීම වෙනුවට කෙරීගෙන යන වැඩ යටතේ ගිණුම්ගත කර තිබුණි.</p>	<p>මෙහි අවසාන බිල්පත මෙතෙක් ගෙවා අවසන් කර නොමැති බැවින් මෙම මුළු වටිනාකම ප්‍රාග්ධනිත කර නොමැති බව.</p>	<p>ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත අනුව ඉදිකිරීම් නිමකර භාවිතයට ගත හැකි තත්ත්වයට පත්කළ දින සිට ප්‍රාග්ධනිත කළ යුතු අතර භාවිතය ආරම්භ කළ දින සිට ක්ෂය කිරීම ආරම්භ කළ යුතුය.</p>
<p>(ඇ) ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත 09 හි ඡේද 09 (ඇ) ප්‍රකාරව, විකිණීම හෝ බෙදා හැරීම සඳහා නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලියෙහි පවතින වත්කම් තොග ලෙස හඳුනා ගත යුතු වුවත් රු.14,517,150 ක තොග එසේ හඳුනා ගැනීමකින් තොරව මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල කෙරීගෙන යන වැඩ යටතේ දක්වා තිබුණි.</p>	<p>එය අතපසුවීමකින් ජංගම නොවන වත්කම් යටතේ පවතින කෙරීගෙන වැඩ ගිණුමෙහි ඇතුළත් කර ඇති බව</p>	<p>ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතය අනුව විකිණීම හෝ බෙදා හැරීම සඳහා නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලියෙහි පවතින වත්කම් තොග ලෙස හඳුනාගත යුතුය.</p>

- (ඇ) ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත 11 අනුව, ප්‍රාග්ධන ප්‍රදාන ලැබීම් වර්ෂයේ ආදායම ලෙස ගිණුම්ගත කළ යුතු වුවද සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ ලැබී තිබුණු රු.47,239,551 ක සහ ඉකුත් වර්ෂවලදී ලැබී තිබුණු එකතුව රු.2,426,922,883ක ප්‍රාග්ධන ප්‍රදාන සම්බන්ධයෙන් එපරිදි කටයුතු කර නොතිබුණි. අතපසුවීමකින් ප්‍රාග්ධන ගිණුමට බැර කර ඇත. 2024 ගිණුම් පිළියෙළ කිරීමේදී මෙම වරද නිවැරදි කරනු ලබන බව. ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතය අනුව වත්කමක් ලෙස හඳුනාගත් හුවමාරු නොවන ගනුදෙනුවකින් වන සම්පත් ගලා ඒම් අයහාර ලෙස හඳුනාගත යුතුය.
- (ඉ) ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත 17 ප්‍රකාරව, බණ්ඩ (Segment) අයහාර සහ වියදම් හඳුනාගෙන මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කළ යුතු වුවද, ඒ අනුව කටයුතු කර නොතිබුණි. මුද්‍රණ හා ප්‍රකාශන දෙපාර්තමේන්තුව හා නේවාසිකාගාරය සඳහා වෙනම ලාභය, ආදායම් හා වියදම් හඳුනාගත හැකි වන පරිදි ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත 17 ප්‍රකාරව වෙනම ගිණුම් පිළියෙළ කර 2024 අවසාන ගිණුම් තුළ හෙළිදරව් කිරීමට සටහන් කර ගන්නා ලද බව. ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතය අනුව බණ්ඩ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කළ යුතුය.
- (ඊ) ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත 19 ප්‍රකාරව සේවක පාරිතෝෂික ජර්නලාභ ගණනයේදී ආයු ගණක ප්‍රතිලාභ ක්‍රමය (Actuarial Valuation Method) භාවිතා කළ යුතු වුවද, ආයතනය විසින් ප්‍රමිතයෙහි අවශ්‍යතාව අනුව කටයුතු කර නොතිබුණි. ආයතනයේ සේවා කාලය පදනම් කරගෙන සමාලෝචිත වර්ෂයට අදාළ පාරිතෝෂික වෙන්කිරීම් ගණනය කිරීමේදී, නිලධාරීන් 77 දෙනෙකුගේ සේවා කාලය නිවැරදිව නොදැක්වීම හේතුවෙන් වර්ෂයේ පාරිතෝෂික වියදම හා පාරිතෝෂික වෙන්කිරීම් ගිණුමේ ශේෂය රු.4,824,483 කින් අඩුවෙන් දක්වා තිබුණි. අනියම් පදනම මත බඳවාගත් සේවකයින් ස්ථිර කිරීමේදී ඔවුන්ගේ සේවා කාලය, පත්වීම් දිනය ඇතුළු අනෙකුත් තොරතුරු නිවැරදිව පද්ධතියට ඇතුළත් කර නොමැති බැවින් ඇතිවූ දෝෂයක් මත මෙම පාරිතෝෂික වෙන් කිරීමේ ශේෂය අඩුවෙන් දක්වා ඇති බව. ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතය අනුව සේවක පාරිතෝෂික ප්‍රතිලාභ ගණනයේදී ආයු ගණක ප්‍රතිලාභ ක්‍රමය භාවිතා කළ යුතුය.

1.5.2 ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>(අ) 2023 මාර්තු 22 දින වැඩි අවසන් කිරීමේ සහතිකය නිකුත් කර තිබූ පිරිවැය රු.198,953,155 ක් වූ නේවාසිකාගාර ගොඩනැගිල්ල ප්‍රාග්ධනික නොකර කෙරීගෙන යන වැඩ ගිණුමේ දක්වා තිබීම හේතුවෙන් ගොඩනැගිලි ගිණුම හා කෙරීගෙන යන වැඩ ගිණුම එම ප්‍රමාණයෙන් පිළිවෙලින් අඩුවෙන් හා වැඩියෙන් දක්වා තිබුණි. ඊට අදාළ ගොඩනැගිලි ක්ෂය ලෙස රු.7,740,095 ක්</p>	<p>මිපේ දකුණු ආසියානු ගුරු සංවර්ධන මධ්‍යස්ථානයේ නේවාසික ගොඩනැගිල්ලෙහි අවසාන බිල්පත මෙතෙක් ගෙවා නොමැති බැවින් කෙරීගෙන යන වැඩ ගිණුමෙහි දක්වා ඇති බව.</p>	<p>ගොඩනැගිල්ල භාවිතයට ගත හැකි තත්ත්වයට පත්කළ විට ප්‍රාග්ධනික කළ යුතුය.</p>

ගිණුම්ගත කර නොතිබීම හේතුවෙන් ආදායමට වැඩි වියදම හා ගොඩනැගිලි වටිනාකම එම ප්‍රමාණයෙන් පිළිවෙලින් අඩුවෙන් හා වැඩියෙන් දක්වා තිබුණි.

- (ආ) ගොඩනැගිලි අලුත්වැඩියා කටයුතු වෙනුවෙන් වැය කරන ලද රු.46,473,987 ක ප්‍රාග්ධන වියදම්, පුනරාවර්තන වියදම් ලෙස ගිණුම්ගත කිරීම හේතුවෙන් සමාලෝචිත වර්ෂයේ ආදායමට වැඩි වියදම රු.5,792,932 කින් හා සමුච්චිත ලාභය රු.40,681,056 කින් පිළිවෙලින් වැඩියෙන් හා අඩුවෙන් දක්වා තිබුණි.

මෙම ගොඩනැගිල්ල ගිනි ගැනීමට පෙර එම ශ්‍රවණාගාරයට අදාළ පිරිවැය පොත්වලින් ඉවත් කිරීමට අවශ්‍ය නිර්දේශය විගණන හා කළමනාකරණ කමිටුවෙන් ලබා ගැනීමට නොහැකි වීම හේතුවෙන් අළුත්වැඩියා කටයුතු 2023 දෙසැම්බර් 31 දින වන විට අවසන් වුවද , ඊට අදාළ පිරිවැය රු.46,473,987ක මුදල ගිණුම්ගත නොකරන ලද බව.

ප්‍රාග්ධන ස්වභාවයේ වියදම් දේපළ පිරියත උපකරණ යටතේ ප්‍රාග්ධනික කල යුතුය.
- (ඇ) සමාලෝචිත වර්ෂය තුළදී රු.4,379,807 ක් වූ නිලධාරීන්ගෙන් අය කර නිරවුල් කර තිබුණු අත්තිකාරම් පුද්ගල බද්ද දෝෂ සහගතව මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළ ලැබිය යුතු හා වර්ෂයේ ගිවිසුම්ගත සේවා වියදමින් අඩු කිරීමක් ලෙස දක්වා තිබීම හේතුවෙන් ලැබිය යුතු ශේෂය හා වර්ෂයේ ආදායමට වැඩි වියදම එම ප්‍රමාණයෙන් පිළිවෙලින් වැඩියෙන් හා අඩුවෙන් දක්වා තිබුණි.

එය ජනල් සටහනක් මගින් 2024 අවසන් ගිණුම් තුළ නිවැරදි කිරීමට කටයුතු කරනු ලබන බව.

ප්‍රමාණවත් සැලකිල්ලකින් යුතුව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිලියෙල කෙරෙන පරිදි ඒ සම්බන්ධව අභ්‍යන්තර පාලන ක්‍රමවේදයක් ස්ථාපිත කල යුතුය.
- (ඈ) 2023 වර්ෂයේදී Technical Education Development Programme (TEDP) ව්‍යාපෘතිය යටතේ ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය වෙත ලැබී තිබුණු රු.17,239,551 ක් වටිනා උපකරණ, ප්‍රාග්ධනික කිරීම වෙනුවට පුනරාවර්තන වියදම් යටතේ ගිණුම්ගත කර තිබුණි.

මේ තුළ යන්ත්‍රෝපකරණ සහ මෘදුකාංග යන ස්පෘශ්‍ය සහ අස්පෘශ්‍ය වත්කම් ඇතුළත් වන බැවින් අදාළ නිශ්චිත තොරතුරු ලබාගෙන 2024 වසරේ ගිණුම්තුළ නිවැරදිව ගැලපීමට කටයුතු කරනු ලබන බව.

හුවමාරු නොවන ගනුදෙනුවලින් ප්‍රාග්ධන ස්වරූපයෙන් සම්පත් ගලා ඒම් වත්කම් ලෙස හා ආදායම් ලෙස හඳුනාගත යුතුය.
- (ඉ) ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනයේ මහරගම හා මීපේ පරිශ්‍ර තුළ අභ්‍යන්තර මාර්ග පද්ධතිය තක්සේරු කර ගිණුම්ගත කර නොතිබුණි.

2019 වසරේ සිදු කරන ලද ස්ථාවර වත්කම් ප්‍රත්‍යාගණනයෙන් පසු මාර්ග, ඉඩමෙහිම කොටසක් ලෙස දක්වා අදාළ සමාගම විසින් මාර්ග ඉඩම් වටිනාකමෙහිම ඇතුළත් කර ඇත. එහෙත් විගණනයේ උපදෙස් මත ඉදිරියේ දී මාර්ගවල වටිනාකම වෙනම පෙන්වුම් කිරීමට කටයුතු කරනු ලබන බව.

අභ්‍යන්තර මාර්ග පද්ධතිය ක්ෂය කලයුතු වත්කමක් බැවින් වෙනම වත්කම් පන්තියක් යටතේ ගිණුම්ගත කලයුතුය.
- (ඊ) 2023 දෙසැම්බර් 31 දිනට මධ්‍යම ගබඩාවේ ඉතිරි තොගය රු.20,791,680 ක් වුවද, භෞතික

නව ගිණුම්කරණ පද්ධතියට 2023 වර්ෂයේ ආරම්භක ශේෂයන්

2023 දෙසැම්බර් 31 දිනට පවතින

සත්‍යාපනය අනුව එය රු.22,170,925 ක් වූයෙන් තොගයෙහි රු.2,053,918 ක නොසැසඳීමක් විය. එමෙන්ම මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල සටහන් අංක 04 හි ඉතිරි තොගය තුළ මධ්‍යම ගබඩාවේ රු.20,791,680 ක් වූ ඉතිරි තොගය දෙවරක් ඇතුළත් කිරීම හේතුවෙන් තොගය හා වර්ෂයේ ආදායමට වැඩි වියදම එම ප්‍රමාණයෙන් වැඩියෙන් දක්වා තිබුණි.

ඇතුළත් කිරීමේදී සිදුවී ඇති දෝෂයක් හේතුවෙන් මෙම වෙනස ඇති වී ඇති බව. තවද භෞතික තොගය සහ තොග ලේඛන අනුව පවතින තොගය රු.22,170,925ට සමාන වන බව.

නිවැරදි භෞතික තොගය ගිණුම්ගත කල යුතුය.

(උ) 2023 දෙසැම්බර් 31 දිනට නේවාසික කාමර සහ ආහාර ආදායම්, නේවාසිකාගාරයේ අදාල ලේඛන සමඟ සැසඳීමේදී පිළිවෙළින් රු.2,971,304 ක සහ රු.6,176,680 ක නොසැසඳීම් පැවතුණි.

නේවාසික ආදායම හා භෝජනාගාරයේ ආදායම මුදල් පදනම මත ගිණුම් ගත කිරීම මත මෙම ගැටලුව ඇති වී ඇති බව.

සියළු ආදායම් උපවිත පදනම අනුව ගිණුම්ගත කලයුතුය.

(ඌ) ආයතනය විසින් නිලධාරීන්ට ලබා දෙනු ලබන ආපදා ණය ශේෂය සඳහා සමාලෝචිත වර්ෂයට අදාලව ලැබී තිබුණු රු.2,800,519 ණය පොලිය වර්ෂයේ ආදායම් ලෙස ගිණුම්ගත නොකර සේවක ණය අරමුදල් ගිණුමට බැර කර තිබුණි. එසේම මූල්‍ය ප්‍රකාශනයන්හි සටහන් අංක 11 යටතේ දක්වා තිබුණු රු.87,728,162 ක් වූ සේවක ණය අරමුදල් ගිණුමේ ශේෂය තහවුරු කිරීමට ප්‍රමාණවත් සාක්ෂි විගණනයට ඉදිරිපත් නොකෙරුණි.

ආපදා ණය අරමුදල තුළ ඇත්තේ සේවකයන්ට ලබාදෙන ණය අරමුදල් සඳහා ලැබෙන පොලිය පමණි. විගණන නිරීක්ෂණය පදනම් කරගෙන ඉදිරියේ දී ආපදා ණය අරමුදල උපයෝගී කරගෙන ණය ලබාදීමට සැලසුම් සකස් කිරීමට අපේක්ෂා කරන බව.

සියළු ලැබීම් ආදායම් ලෙස ගිණුම්ගත කර යෝජිත අරමුණු සඳහා උපයෝජනය කල යුතුය.

1.6 ලැබිය යුතු සහ ගෙවිය යුතු ගිණුම්

1.6.1 ගෙවිය යුතු මුදල්

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
2023 දෙසැම්බර් 31 දිනට ජංගම වගකීම් ශේෂය තුළ ඇතුළත් ආපසු ගෙවිය යුතු ලංසු බැඳුම්කර ලෙස වර්ෂ 05 කට වඩා වැඩි කාලයක සිට පැවත එන එකතුව රු.1,338.349 ක් වූ තැන්පතු වාර්තාවේ දිනය දක්වාම නිරවුල් කිරීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.	වසර 05 ඉක්මවූ පසු රැඳවුම් මුදල් නැවත ආදායමට ගනු ලබන අතර මෙය ප්‍රතිපත්තියක් ලෙස ආයතනය විසින් දිගින් දිගටම සිදු කලද, ගිණුම්කරණ සටහන් තුළ හෙළිදරව් කිරීමක් සිදු කර නැති බව.	වගකීම් කඩිනමින් නිරවුල් කලයුතුය.

1.7 නීති, රීති, රෙගුලාසි සහ කළමනාකරණ තීරණ ආදියට අනුකූල නොවීම

නීති, රීති, රෙගුලාසි ආදියට යොමුව	අනුකූල නොවීම	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) 1985 අංක 28 දරන ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය පනතේ 4 (ක) සහ 28 වගන්තිය	ආයතනයේ පරිපාලන හා මූල්‍ය රෙගුලාසි සංග්‍රහය සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානය දක්වාම සකස් කර, අනුමත කරවාගෙන නොතිබුණි.	ජාතික අධ්‍යාපන පරිපාලන හා මූල්‍ය රෙගුලාසි සංග්‍රහයේ අවශ්‍ය සංශෝධන සිදු කර මිලඟ ආයතන සභාව වෙත යොමු කිරීමෙන් අනතුරුව මහා	ආයතනය සඳහා පරිපාලන හා මූල්‍ය රෙගුලාසි සංග්‍රහයක් සකස් කර භාණ්ඩාගාර

භාණ්ඩාගාරයේ අනුමැතිය ලබා ගැනීම සඳහා යොමු කිරීමට නියමිත බව.

(ආ) ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ මුදල් රෙගුලාසි සංග්‍රහය

- (i) මුදල් රෙගුලාසි 571 යොමුගත රෙගුලාසි අනුව වර්ෂ 2024 අවසන් ගිණුම් සෑදීමේදී මේ පිළිබඳ කටයුතු කිරීමට සටහන් කර ගන්නා ලද බව. යොමුගත රෙගුලාසිය ප්‍රකාරව කටයුතු කල යුතුය.
- (ii) තුන්වන උපලේඛනය යටතේ ස්ථාවර වත්කම් ලේඛනයක් සකස් කිරීම සඳහා උපදෙස් යොමුගත රෙගුලාසි ප්‍රකාරව මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළ ඇතුළත් රු.6,693,658,873 ක දේපල පිරිසිදු හා උපකරණ සඳහා ස්ථාවර වත්කම් ලේඛනයක් පිළියෙල කර නොතිබුණි. ඉදිරියේදී නිවැරදි විස්තරාත්මක ස්ථාවර වත්කම් ලේඛනයක් සකස් කර පවත්වාගෙන යාමට අදාළ නිලධාරීන්ට උපදෙස් ලබා දී ඇති බව. ආයතනයේ දේපල පිරිසිදු හා උපකරණ සඳහා ස්ථාවර වත්කම් ලේඛනයක් පිළියෙල කලයුතුය.
- (ඇ) 2021 නොවැම්බර් 16 දිනැති අංක 01/2021 දරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර වක්‍ර ලේඛනයෙහි ඇතුළත් මෙහෙයුම් අත්පොතෙහි 6.6 වගන්තිය ආයතනය විසින් 2021 හා 2022 වර්ෂ සඳහා වාර්ෂික වාර්තා පාර්ලිමේන්තුවේ සභාගත කර නොතිබුණි. 2021 වර්ෂයට අදාළ වාර්ෂික වාර්තාව ඉදිරි සතිය තුළදී අමාත්‍ය මණ්ඩලය වෙත යොමු කිරීම සඳහා අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශය වෙත යොමු කිරීමට නියමිතය. 2022 වාර්ෂික වාර්තාවේ දෙමළ භාෂා පරිවර්තන කටයුතු සිදු කරමින් පවතින බව. වක්‍රලේඛ ප්‍රකාරව කටයුතු කරමින් වාර්ෂික වාර්තා පාර්ලිමේන්තුවේ සභාගත කල යුතුය.
- (ඈ) 2009 ජුනි 17 දිනැති අංක 09/2009 හා 09/2009 (I) දරන රාජ්‍ය පරිපාලන වක්‍රලේඛ ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනයේ ඉහළ කළමණාකාරිත්වයේ නිලධාරීන් 07 දෙනෙකු ඇඟිලි සලකුණු සටහන් කිරීමේ යන්ත්‍ර මගින් පැමිණීම හා පිටවීම සනාථ කර නොතිබියදී වැටුප් හා දීමනා ලෙස සමාලෝචිත වර්ෂය තුළදී පමණක් රු.16,102,642 ක් ගෙවා තිබුණි. ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනයේ 2011 සැප්තැම්බර් 02 දිනැති අංක 426 දරන පාලන වක්‍රලේඛය අනුව එවකට II ශ්‍රේණියේ සහ ඊට ඉහළ තනතුරු දැරූ වර්තමාන නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් හා ඉන් ඉහළ තනතුරු දැරූ නිලධාරීන් ඇඟිලි සලකුණු යන්ත්‍රය මගින් සේවයට පැමිණීම හා පිටවීම සනාථ කිරීමෙන් නිදහස් කර ඇති බව. යොමුගත වක්‍රලේඛය අනුව ආයතනයේ සියළුම කාර්ය මණ්ඩලය ඇඟිලි සලකුණු සටහන් කිරීමේ යන්ත්‍ර මගින් පැමිණීම හා පිටවීම සනාථ කල යුතුය. රජයේ පවතින වක්‍රලේඛ අභිබවා ආයතන වක්‍රලේඛ නිකුත් නොකල යුතුයි.

2. මූල්‍ය සමාලෝචනය

2.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵල

සමාලෝචිත වර්ෂයේ මෙහෙයුම් ප්‍රතිඵලය රු.150,995,694 ක උනන්දුවකින් වූ අතර ඊට ප්‍රතිරූපව ඉකුත් වර්ෂයේ අතිරික්තය රු.572,939,994 ක් විය. ඒ අනුව මූල්‍ය ප්‍රතිඵලයෙහි රු.723,935,688 ක පිරිහීමක් නිරීක්ෂණය විය. මෙම පිරිහීමට පාඨමාලා ආදායමේ අඩුවීම හා රාජ්‍ය හා විදේශ ප්‍රදානයන්හි අඩුවීම ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු වී තිබුණි.

2.2 ප්‍රධාන ආදායම් හා වියදම් විෂයයන්වල ප්‍රවණතා විශ්ලේෂණය
 2023 වර්ෂයේදී පෙර වර්ෂයට සාපේක්ෂව පාඨමාලා ආදායම සියයට 84 කින් අඩු වී තිබුණි.

3. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

3.1 මෙහෙයුම් අකාර්යක්ෂමතා

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
දර්ශනගුරී උපාධිය හැදෑරීම සඳහා 2014 ඔක්තෝබර් 29 දින එළඹී ගිවිසුමකට අනුව නිලධාරියෙකු වෙනුවෙන් විදේශීය විශ්වවිද්‍යාලයකට රු.3,314,697 ක් ගෙවා තිබුණද, වෛද්‍ය හේතූන් මත ඔහු එය අතරමඟ නවතා දිවයිනට පැමිණ තිබුණි. ගිවිසුම් ප්‍රකාරව එම මුදල අදාළ නිලධාරියාගෙන් අය කර ගත යුතු වුවද 2023 දෙසැම්බර් 31 දින වන විට රු.2,233,225 ක මුදලක් තව දුරටත් අය කර ගත යුතුව පැවතුණි.	මෙම උපාධිය සඳහා වෙනත් නිලධාරියෙකු යොමු කර එම විදේශ විශ්වවිද්‍යාලයට ගෙවූ පාඨමාලා ගාස්තු හිලවී කර ගැනීමට උත්සහ කරමින් පවතින බව. එසේ නොහැකි වුවහොත් එම නිලධාරියා විශ්‍රාම යන කාල සීමාව ආසන්න බැවින් පාලන අංශය දැනුවත් කිරීමක් සිදු කොට ඔහුගේ වැටුපෙන් අයකර ගත හැකි උපරිම වාරික මුදල අයකර ගැනීමට කටයුතු කරනු ලබන බව.	2016 වර්ෂයේදී මෙම නිලධාරියා පාඨමාලාව අතහැර ආපසු පැමිණ තිබුණ නමුත් එම වර්ෂයේදී වෙනත් නිලධාරියකු යොදවා පාඩුව අවම කර ගත හැකිව තිබුණද එසේ කාලීනව කටයුතු කර නොතිබෙන පසුබිමක අයවිය යුතු මුදල් කඩිනමින් අයකර ගැනීමට පියවර ගත යුතුය.

3.2 මතභේදයට තුඩුදෙන ගනුදෙනු

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) 2014 වර්ෂයේ සිට 2020 දක්වා කාලය සඳහා සියයට 50 ඉක්මවා ගෙවා තිබූ සම්පත් දායක දීමනා වටිනාකමින් ආපසු අයකර ගත යුතු රු.5,718,318 ක් අදාළ නිලධාරීන්ගේ මාසික වැටුපෙන් අය නොකොට පාරිතෝෂිකයෙන් අය කර ගැනීමට කටයුතු කිරීම විගණනයේදී සැහීමට පත්විය නොහැකි විය.	ඉදිරියේ දී මේ පිළිබඳ ඔවුන් නැවත දැනුවත් කර ඔවුන්ගේ කැමැත්ත ලබා ගෙන අදාළ මුදල් සේවයේ යෙදී සිටියදීම වාරික වශයෙන් අය කර ගැනීමට කටයුතු කරනු ලබන බව.	වැඩිපුර ගෙවන ලද මුදල් රෙගුලාසි 119 ප්‍රකාරව වහාම අයකර ගැනීමට පියවර ගත යුතුය.
(ආ) ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය සතු රු.35,130,300 ක් වටිනාකමැති ගොඩනැගිලි සඳහා කුලී ගිවිසුම්වලට එළඹීමකින් තොරව හා කුලී මුදලක් අය කර ගැනීමකින් තොරව බාහිර ආයතන වෙත කාර්යාල පවත්වාගෙන යාමට ලබා දී තිබුණි.	ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනයේ අවශ්‍යතාවය අනුව ආරම්භයේ සිටම මහරගම තැපැල් කාර්යාලයට අනුබද්ධිතව උප තැපැල් කාර්යාලයක් සහ ලංකා බැංකු ශාඛාවක් පවත්වාගෙන යනු ලබයි. එහෙත් විගණනය විසින් පෙන්වා දී ඇති කරුණු සැලකිල්ලට	බාහිර ආයතන විසින් කාර්යාල පවත්වාගෙන යනු ලබන ඉඩම් හා ගොඩනැගිලි සඳහා නීත්‍යානුකූල ගිවිසුම්වලට එළඹිය

ගෙන මෙම කාර්යාලය පවත්වා ගෙන යනු ලබන ගොඩනැගිලි තක්සේරු කිරීමෙන් අනතුරුව අදාළ රාජ්‍ය ආයතන සමඟ සම්බන්ධීකරණය වී ගාස්තු අයකිරීම සම්බන්ධයෙන් එකඟතාවයකට එළඹීමට පියවර ගනු ලබන බව.

3.3 නිෂ්කාර්ය හෝ ඌන උපයෝජිත දේපල, පිරියත හා උපකරණ

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
විදේශ නේවාසිකාගාරයේ ලොන්ඩ්‍රි කාමරය හා එහි රු.3,955,181 ක් වටිනාකමැති උපකරණ සමාලෝචිත වර්ෂයේ මාර්තු මාසයේ සිට භාවිතයට නොගෙන නිශ්කාර්යව පැවතුණි.	දකුණු ආසියානු ගුරු සංවර්ධන මධ්‍යස්ථානය මඟින් විදේශීය සිසුන් සඳහා නේවාසිකාගාර පහසුකම් සැලසීමේ අරමුණ මේ දක්වා ඉටු නොවීම නිසා ඌන උපයෝජිත තත්ත්වය ඇති වී ඇති බව. ඉදිරිපත් කරනු ලබන ඉල්ලීම් පදනම් කර ගෙන මේ සඳහා විදුලි ඉස්ත්‍රික්ක ඉදිරියේ දී මිලදී ගැනීමට සැලසුම් කර ඇති බව.	භාණ්ඩ මිලදී ගැනීමේදී අවශ්‍යතාවය, ප්‍රමුඛතාවය අනුව පෙලගස්වා මිලදී ගැනීම් සිදුකළ යුතුය.

3.4 මානව සම්පත් කළමනාකරණය

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) අධ්‍යාපන පරිපාලන හා සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුවේ අධ්‍යක්ෂ (වැ.බ.) ජ්‍යෙෂ්ඨ කලීකාචාර්යවරියගේ අක්‍රමිකතා සම්බන්ධයෙන් ඉදිරිපත් කර ඇති නිදහසට කරුණු පිළිගත නොහැකි බව 2012 දෙසැම්බර් 04 දිනැති ලිපිය මඟින් දන්වා තිබුණද ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආයතන සංග්‍රහයේ XLVIII වැනි පරිච්ඡේදයේ 15 වගන්තිය ප්‍රකාරව විධිමත් විනය පරීක්ෂණයක් සිදු කර නොතිබුණි. එමෙන්ම එම නිලධාරියාගේ අක්‍රමිකතා පිළිබඳව නොසලකා එවකට පැවති බඳවා ගැනීමේ පරිපාටිය අනුව සුදුසුකම් සපුරා නොතිබියදී 2015 මැයි 11 දින ජ්‍යෙෂ්ඨ කලීකාචාර්ය තනතුරට උසස්වීමක් ලබා දී තිබුණි.	විගණනය විසින් පෙන්වා දී ඇති කරුණු සැලකිල්ලට ගෙන ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනයේ විනය බලධාරියා වන ආයතන සභාව වෙත මෙම තත්ත්වය වාර්තා කර, ගත යුතු ඉදිරි ක්‍රියාමාර්ග පිළිබඳව උපදෙස් ලබා ගැනීමට කටයුතු කරනු ලබන බව.	යොමුගත රෙගුලාසිය ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතුය.
(ආ) ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනයේ අනුමත බඳවා ගැනීමේ පටිපාටිය අනුව සුදුසුකම් සපුරා නොතිබුණු නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් තනතුරු දරන නිලධාරීන් දෙදෙනෙකු සම්බන්ධයෙන් විගණනය විසින් පෙන්වා දුන් අඩුපාඩු සියල්ල ආයතනයේ කළමනාකරණය විසින් පිළිගෙන වර්ෂයක කාලයක් ගත වී තිබුණද, ඒවා නිවැරදි කිරීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.	ත්‍රී පුද්ගල කමිටුවක් පත්කර නිර්දේශ ලබාගෙන 2024 ජූනි 24 දින නීතිපති විමසා ඇති අතර ඉදිරියේදී නිවැරදි කරන බව.	අනුමත බඳවා ගැනීමේ පටිපාටිය අනුව බඳවා ගැනීම් හා උසස් කිරීම් සිදු කළ යුතු අතර වැරදි ලෙස ලබා දුන් උසස් කිරීම් නිවැරදි කළ යුතුය.